

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

PRACOVNÍ LIST

Viktor Dyk
Krysař

Výňatek
Umělecký text

A krysař zapískal na svou píšťalu. Nebyl to však tenký, tlumený tón, který vábil myši. Zvuk zněl plně a mocně; srdce při něm prudce zabušilo, krok bezděčně se zrychlil a probouzelo se – tiše, oh tiše! – vše, co dřímalo hluboko v nitru. Ale jak rychle tato píseň šla ze snu v život a z života smrt! Jaké to tragické a veliké vzpětí! Jak zajímavý a nezapomenutelný hlas!

Krysař pískal. Šílená slyšela zvuk z píšťaly. Smích její zchladl na rtech a zmizel; náhle – poslední ozvěna jejího smíchu se ještě vracela – vypukla v pláč. Slzy kanuly jí z očí. Bylo jí, jako by Agnes brala ji za ruku a dělala jí: „Pojď!“

Šla za krysařem. Krysař vyšel na ulici. Mocně a silně zněla jeho píšťala. Kdo ji slyšel, propadl krysařovu svodu. Ustal od své práce a šel. Nedořekl slova a šel ...

Krysař šel a rostl svou písní. Byl vysoký; nyní však jako by o hlavu převyšoval všechny zástup. Oh, moci píšťaly krysařovy! Přerodila Hameln. Vzkřísila světy dávno odumřelé, rozpálila srdce dávno zchladlá. Lidé z Hameln, dobrého hanzovního města, nemyslí už na prodej a koupi, na zisk a ztrátu. Roztoužili se neznámými jindy touhami, rozesnili nesněnými dříve sny. Oh moci píšťaly krysařovy!

A nepřerodila krysaře samého jeho píšťala? Nemyslí už na malichernou mstu, na malou zlobu, na Frosche, Strumma; nemyslí dokonce na Kristiána. Cítil bolest, ale více touhu. Píseň píšťaly očistila bolest krysařovu; očistila myšlenku na Agnes.

Oh, země sedmihradská!

Výňatek

Neumělecký text

Člověk už odpradáвна nosí hudbu v sobě, vtiskuje se do něj z krajiny, z tradice, z poslouchání. Vyrostl jsem na středním Slovensku mezi Malou a Velkou Fatrou, a tak možná není až tak překvapivé, že jsem našel zalíbení ve slovenských lidových píšťalách, fujarách a koncovkách. Tuto životní radost jsem si s sebou odnesl i na Moravu, kde několik posledních let žiji.

Moje nadšení z fujar, koncovek a dalších píšťal se postupně rozšířilo i o etnické dechové nástroje z dalších koutů světa (africké a balkánské píšťaly, didgeridoo). Po nějakém čase jsem pocítil, že se chci o tento poklad podělit s lidmi okolo. I proto jsem začal učit hru na koncovky a fujary a všemožně se snažím uvést potěšení z hudby zpět do života a společnosti. Tyto stránky jsou dalším krokem ke sdílení – najdete tu informace o výrobě lidových píšťal, koncovek a fujar, nabídku různých workshopů, kurzů a koncertů. Pokud byste si případně chtěli koupit píšťalu, fujaru nebo didgeridoo, můžete se podívat, zda by Vás uspokojily výrobky z mé dílny.

(Marek Gonda – výroba hudebních nástrojů)